

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета

Положення є нормативним документом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (далі – Університет) і визначає систему формування, затвердження, реалізації, моніторингу та оновлення освітніх програм незалежно від форми навчання (очна, заочна) в Університеті.

В основу положення закладено основні концептуальні засади Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (стаття 44. Акредитація освітньої програми), «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (стаття 10. Стандарти вищої освіти, стаття 25. Акредитація освітньої програми).

Положення ґрунтується на ключових засадах таких нормативно-правових документів: постанов Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами, постанова КМУ № 347 від 10.05.2018р.), № 266 від 29.04.2015 р. «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», №261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами, постанова КМУ від 03.04.2019 р. № 283), № 1151 від 06.11.2015 р. «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» (зі змінами, наказ МОН України № 419 від 12.04.2016 р.), наказів МОН України № 1565 від 19.12.2016 р. «Про узагальнення переліків спеціальностей, ліцензованих обсягів вищих навчальних закладів та переоформлення сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей», №977 від 11.07.2019 р. «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Національної рамки кваліфікацій, затвердженою постановою КМУ від 23.11.2011 (зі змінами, Постанова КМУ № 519 від 25.06.2020 р.), «Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти» (наказ МОН України № 584 від 30.04.2020 р. «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»), Загальної Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (редакція 2018 р.), Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (2008 р.), «Національного освітнього глосарію: вища освіта»; глосарію Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Університет здійснює підготовку фахівців за відповідними освітніми програмами (далі ОП) на таких рівнях вищої освіти:

- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти (обсяг освітньої програми становить 120 кредитів ЄКТС);
- перший (бакалаврський) рівень (обсяг освітньо-професійної програми

становить 180-240 кредитів ЄКТС);

- другий (магістерський) рівень (здобувається за освітньо-професійною (90-120 кредитів ЄКТС) або за освітньо-науковою (120 кредитів ЄКТС) програмою);

- третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень (обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС, освітньої складової освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва становить 30-60 кредитів ЄКТС).

Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- молодший бакалавр;
- бакалавр;
- магістр;
- доктор філософії/доктор мистецтва.

Основні принципи укладання ОП:

- системність – дотримання відповідності мети, змісту ОП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;

- наступність – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенями вищої освіти;

- інноваційність та інтегрованість освіти і науки – урахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОП;

- здобувач вищої освіти оцінюваність – зорієнтованість освітнього процесу на здобувач вищої освіти, здатність його навчатися та набувати відповідних компетентностей;

- формування компетентностей здобувачів вищої освіти як їхніх результатів навчання;

- урахування потреб, інтересів та вимог стейкхолдерів;

- інтеграція освітнього процесу в Європейський простір вищої освіти;

- модульність – структурування змісту ОП;

- збалансованість та реалістичність ОП – об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОП, здатність здобувачів вищої освіти у визначені терміни навчання набуті очікуваних компетентностей за результатами виконання ОП;

- гнучкість та мобільність структури ОП – можливість адаптації структури і змісту ОП до змін потреб та інтересів стейкхолдерів;

- відповідність ОП національній рамці кваліфікацій.

Вимоги до ОП, регламентовані стандартами вищої освіти (за наявності):

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня

вищої освіти;

- наявність переліку компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету;
- вимоги професійних стандартів (за наявності).

Освітні програми використовують для:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації майбутніх фахівців.

Перелік освітніх програм, за якими здійснюють прийом на кожний рівень вищої освіти, подано у Правилах прийому Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Освітня програма повинна містити: назву освітньої програми, рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність або міждисциплінарну предметну область (за наявності), спеціалізацію (за наявності); тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) та її спрямування (академічна, прикладна), вид узгодженої спільної освітньої програми (міжнародна, національна) (за наявності), тип диплому (подвійний, спільний) (за наявності), назва закладу вищої освіти – партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності); мову (мови) викладання, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та звичайні строки здобуття освіти за кожною з них; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; програмні компетентності та результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій), форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти; перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність; очікуване працевлаштування випускників. У разі, якщо передбачається присвоєння професійної кваліфікації, освітня програма має визначати процедуру її присвоєння відповідно до законодавства та/або професійних стандартів (за наявності).

1.2. Основні терміни Положення та їх визначення

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності Університету за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Галузь знань – основна предметна галузь освіти і науки, що містить групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюють професійну підготовку.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка працює за основним місцем роботи, за своїми функціональними обов'язками відповідає за реалізацію освітньої програми на всіх її етапах, у тому числі під час проведення акредитації несе, відповідальність за якість освітньої програми, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі. Призначення, права та обов'язки гаранта освітньої програми належать до автономії закладу вищої освіти. Цей працівник/працівниця може бути гарантом лише однієї освітньої програми. Гарант освітньої програми може працювати на відповідній кафедрі або в будь-якому іншому університетському підрозділі (керівник робочої проектної/робочої групи із розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми).

Група забезпечення освітнього процесу на освітній програмі – це науково-педагогічні (педагогічні) та/або наукові працівники, які працюють в Університеті за основним місцем роботи, залучаються для реалізації освітніх компонентів, забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання визначених освітньою (освітніми) програмою (програмами) на відповідному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, яку використовують у Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти.

Забезпечення якості освіти – сукупність процедур, які застосовують на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітніх програм і присудження кваліфікацій.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються в Університеті на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу освітню діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти:

інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

фахові (спеціальні, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Компетенція – надані особі повноваження для виконання покладених на неї завдань і обов'язків певної професії (заняття, роботи).

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни – навчально-методичний документ, складниками якого є навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувач вищої освіти, комплексної контрольної роботи, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Ліцензійні умови – Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365)

Робоча навчальна програма дисципліни – навчально-методичний документ, складниками якого є опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів,

рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами від 25.06.2020 Постанова КМУ № 519).

Загальна рамка кваліфікацій європейського простору вищої освіти – оновлена загальна Рамка кваліфікацій в ЄПВО містить загальні характеристики короткого циклу, першого, другого та третього циклів для кожного циклу на основі результатів навчання та компетентностей, а також кредитні діапазони в короткому циклі, першому та другому циклах.

Освітній компонент (ОК) – змістовна навчальна складова освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання.

Освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб.

Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Проектна/робоча група – визначена наказом керівника закладу освіти група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової передвищої освіти та у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Проектна/робоча група повинна складатися з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі освіти за

основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проєктної/робочої групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проєктної/робочої групи з цієї ж спеціальності у закладі освіти за основним місцем роботи). Також до складу проєктної/робочої групи входять здобувачі вищої освіти, роботодавці, представники академічної спільноти та інші особи (стейкхолдери), зацікавлені в реалізації освітньої програми.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Програмні результати навчання за освітньою програмою відображаються у профілю освітньої програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в навчальних програмах дисциплін, практик та інших компонентів освітньої програми.

Силабус – це документ, у якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і здобувач вищої освіти. У ньому представляють процедури (у т.ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу. Силабус навчальної дисципліни розробляють для здобувачів вищої освіти з метою ознайомлення їх зі змістом дисципліни, результатами навчання, відповідними компетентностями. Він є стислим описом освітнього компонента, частиною навчально-методичного комплексу, містить основні характеристики дисципліни і надає допомогу здобувачеві вищої освіти в організації його освітньої діяльності.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка, гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається Університетом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти (формальна спеціалізація). Неформальна спеціалізація не вимагає окремої освітньої програми та передбачає лише вибір здобувачами вищої освіти певних блоків навчальних дисциплін в рамках освітньої програми за спеціальністю або за формальною спеціалізацією.

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності. Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Стейкхолдери (зацікавлені сторони, від англійського stakeholders) – особи або групи осіб (роботодавці, випускники, здобувачі вищої освіти та ін.),

що зацікавлені або мають якісь вимоги до діяльності закладу освіти та провадження освітньої програми, і тому можуть сприяти або протидіяти рішенням, що приймає гарант освітньої програми.

Ступені вищої освіти:

молодший бакалавр – освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти (ЗВО) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120 кредитів ЄКТС. Особа має право здобувати ступінь молодшого бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти;

бакалавр – освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується ЗВО у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається ЗВО. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти;

магістр – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується ЗВО у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково містить дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менш як 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра;

доктор філософії – освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою ЗВО або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Soft skills («м'які» навички, іноді «гнучкі» від англ. soft skills) – комплекс неспеціалізованих, надпрофесійних навичок, які відповідають за успішну участь у робочому процесі, високу продуктивність і, на відміну від

спеціалізованих навичок, не пов'язані з конкретною сферою. На відміну від функціонально-технічних навичок, соціально-комунікативні навички не мають прямого зв'язку з професійними здібностями людини – вмінням працювати з тими чи іншими програмами, знанням механізмів, досвідом роботи, адже вони є певним набором особистісних якостей людини. Наприклад, комунікабельність, креативне мислення, гнучкість розуму та стресостійкість. Зараз подібні навички набувають особливого значення, оскільки сприяють успішній роботі та кар'єрному зростанню

Рівні вищої освіти – складові в ієрархічній структурній класифікації вищої освіти, запропонованій у рамках Болонського процесу. В Україні підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування типових спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Третій (освітньо-науковий) рівень передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти. Відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

2. КЛАСИФІКАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1. Спрямованість освітніх програм

У рамках однієї спеціальності Університет може реалізувати декілька освітніх програм (далі – ОП) за різними спеціалізаціями (відповідно до Стандарту вищої освіти та нормативних документів). Профільна спрямованість, зумовлена суттєвими особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком

освітніх компонентів, є підставою для розроблення окремої ОП. Окрему ОП можуть спільно реалізувати декілька факультетів/інститут Університету та/або освітніх організацій, зокрема зарубіжних.

Навчання за ОП проводиться за денною (очною, вечірньою) та/або заочною формами. У разі організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОП за певним рівнем вищої освіти не мають різнитися.

Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОП або перегляду чинної.

2.2. Види основних освітніх програм

За видом освітньої діяльності ОП поділяють на:

- програми вищої освіти;
- програми післядипломної освіти.

За рівнем вищої освіти ОП поділяються на:

- програми підготовки молодших бакалаврів;
- програми підготовки бакалаврів;
- програми підготовки магістрів;
- програми підготовки докторів філософії.

За предметом ОП можуть:

- відповідати одній спеціальності;
- бути міждисциплінарними.

За належністю (місцем реалізації) ОП можуть розділятися на:

- факультетські/інститутські, які реалізуються в одному підрозділі Університету;
- університетські, що реалізуються паралельно у двох і більше підрозділах Університету;
- спільні, що реалізуються Університетом спільно з іншими організаціями, у т.ч. зарубіжними.

За термінами навчання:

ОС «Молодший бакалавр» – нормативний термін навчання (120 кредитів ЄКТС);

ОС «Бакалавр»:

- повний термін навчання (240 кредитів ЄКТС);
- скорочений або нормативний термін (120-180 кредитів ЄКТС);

ОС «Магістр»:

- нормативний термін навчання (90 кредитів ЄКТС) (ОНП – 120 кредитів ЄКТС).

ОС «Доктор філософії» – нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Одна освітня програма може реалізовуватися з різними термінами навчання.

ОП можуть реалізовуватися на договірній основі. Особливим видом спільних програм є програми подвійних дипломів, що передбачають видачу

здобувачам вищої освіти, які успішно пройшли атестацію, дипломів двох партнерів-учасників реалізації спільної ОП.

2.3. Стандарти вищої освіти

Стандарти вищої освіти встановлюють такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.4. Структура освітньої програми

2.4.1. Освітня програма

Структура освітньої програми:

1. Титульна сторінка;
2. Лист погодження;
3. Передмова;
4. Профіль освітньої програми;
5. Перелік освітніх компонентів освітньої програми;
6. Логічна послідовність освітніх компонентів освітньої програми;
- 6 (1). Наукова складова (для освітньо-наукових програм підготовки ОС «магістр», «доктор філософії»);
7. Опис програми;
8. Форми атестації здобувачів вищої освіти;
9. Структурно-логічна схема ОП;
10. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
11. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами.

На основі освітньої програми розробляють:

- навчальний план;
- навчальні та робочі програми навчальних дисциплін;
- силабуси;
- навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін;
- програми практик;
- програми підсумкової атестації;
- індивідуальний навчальний план, індивідуальний план наукової роботи (для освітньо-наукових програм підготовки доктора філософії);

- документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу;
- оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань, розміщених на паперових та електронних носіях).

2.5. Характеристика складників освітньої програми

2.5.1. Профіль програми.

Профіль ОП визначає характерні риси освітньої програми, місце освітньої програми в освітньому просторі, співвідношення її з тематикою наукових досліджень з метою полегшення її розуміння зацікавленими сторонами: вступниками, здобувачами вищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками, професіоналами, керівниками закладів вищої освіти (наукових установ), агенціями забезпечення якості, органами ліцензування та акредитації тощо.

Дані профілю ОП є частиною Інформаційного пакету Університету, на їх основі формується відповідний зміст Додатка до диплома європейського зразка.

Профіль програми охоплює такі елементи:

1. Загальна інформація: повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу; ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу; офіційна назва освітньої програми; тип диплому та обсяг освітньої програми; наявність акредитації; цикл/рівень; передумови; мова(и) викладання; термін дії освітньої програми; інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми.

2. Мета освітньої програми.

3. Характеристика освітньої програми: предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)); академічні права; орієнтація освітньої програми; основний фокус освітньої програми та спеціалізації; особливості програми.

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

5. Викладання та оцінювання.

6. Програмні компетентності: інтегральна компетентність; загальні компетентності; фахові компетентності.

7. Нормативний зміст підготовки, сформульований у програмних результатах навчання.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми: кадрове забезпечення (відомості про НПП програми й науковців, які беруть участь у реалізації ОП. Відомості можуть надаватися у вигляді аналітичних матеріалів (сукупно за всіма НПП програми, із зазначенням відомостей про їх профільну освіту, вчені ступені й звання, наукову роботу, статус по відношенню до Університету (штатний працівник/сумісник). Також зазначаються відомості про провідних вітчизняних і зарубіжних учених, фахівців-практиків зі сфери виробництва й науки, яких залучено до реалізації конкретної ОП); матеріально-технічне

забезпечення (відомості про матеріально-технічні умови реалізації ОП, зокрема наявність спеціалізованих лабораторій і кабінетів, обладнання, можливості та особливості проживання в гуртожитку); інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

9. Академічна мобільність: національна кредитна мобільність; міжнародна кредитна мобільність.

10. Навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

2.5.2. Перелік освітніх компонентів ОП та Логічна послідовність освітніх компонентів освітньої програми відображає розподіл ОП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, дослідницьких проєктів, практичних, семінарських, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів. Перелік включає назви навчальних дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

2.5.3. Наукова складова (для освітньо-наукових програм підготовки магістрів та докторів філософії).

Наукова складова ОНП як основа індивідуального плану наукової роботи магістра та аспіранта (особливості проведення наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації; види наукової роботи аспіранта; вимоги до апробації результатів наукового дослідження; орієнтовна тематика наукових досліджень відповідно до спеціальності).

2.5.4. Опис програми

Відображає відповідність навчальних дисциплін програмним компетентностям та результатам навчання.

2.5.5. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує здобувач вищої освіти на основі її успішного проходження. Форми атестації вказують відповідно до затвердженого стандарту вищої освіти (за наявності).

2.5.5. Структурно-логічна схема освітньої програми

Подається короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньої програми.

2.5.6. Матриці відповідності

Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом освітньої програми і запланованими програмними компетентностями. Матриця

відповідності програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом освітньої програми і запланованими ПРН (відповідно до Стандарту вищої освіти відповідного рівня, за наявності).

3. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Розроблення освітньої програми

Нову ОП розробляють на основі стандартів освітньої діяльності (за наявності) та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі (за наявності).

Розроблення нової ОП передбачає такі етапи:

I етап – аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів;

II етап – формування проєктної/робочої групи та призначення гаранта освітньої програми;

III етап – визначення профілю ОП;

IV етап – визначення освітнього змісту ОП та розроблення навчального плану;

V етап – розроблення системи оцінювання якості ОП з метою її удосконалення.

3.1.1. Аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів (I етап)

Встановлюють суспільну потребу в ОП, її потенціал – шляхом консультацій із стейкхолдерами (здобувачами вищої освіти, випускниками Університету, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясовують виконання основних умов її запровадження.

Проводять аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОП, аналіз ринку праці, на який орієнтовано нову ОП, можливостей майбутнього працевлаштування випускників.

Проєктна/робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОП, з урахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з відповідними структурними підрозділами Університету здійснює попереднє загальне оцінювання достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних та ін.) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів

3.1.2. Формування проєктної/робочої групи та призначення гаранта освітньої програми (II етап)

Нову ОП розробляють за ініціативою керівництва Університету, факультету/інституту та/або ініціативної групи з числа НПП. Розробленню нової ОП передують порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють у провідних зарубіжних і вітчизняних ЗВО, – їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОП здійснюють проєктні/робочі групи. Проєктні/робочі групи формують окремо за кожною ОП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація) або інших необхідних процедур.

Склад проєктної/робочої групи та гаранта ОП затверджують наказом ректора Університету за поданням декана / директора відповідного факультету / інституту на підставі пропозицій кафедри, яка відповідає за реалізацію ОП. При цьому мають бути дотримані ліцензійні умови щодо наявності у складі проєктної/робочої групи:

- для початкового (короткого) рівня вищої освіти – не менше трьох осіб, з яких хоча б одна особа має науковий ступінь та/або вчене звання;
- для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – не менше трьох осіб, які мають науковий ступінь та/або вчене звання;
- для другого (магістерського) рівня вищої освіти – не менше трьох осіб, які мають науковий ступінь та вчене звання, із них – один доктор наук або професор;
- для третього (освітньо-наукового) рівня – не менше трьох осіб, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та/або професорів.

Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проєктних/робочих груп з цієї ж спеціальності у закладі освіти за основним місцем роботи.

Очолює проєктну/робочу групу її керівник – гарант освітньої програми: НПП, який має науковий ступінь за відповідною або спорідненою до ОП спеціальністю зі стажем науково-педагогічної роботи не менш як 5 років. Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОП.

Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОП і членів проєктної/робочої групи здійснюється на підставі наказу ректора Університету.

До розроблення освітніх програм залучаються стейкхолдери (роботодавці, випускники, здобувачі вищої освіти та інші).

У разі розроблення спільної ОП створюють проєктну/робочу групу, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які беруть участь у реалізації нової спільної ОП.

У разі розроблення програми подвійних дипломів слід враховувати не тільки змістовну відповідність ОП, але й вимоги щодо обсягу окремих компонентів ОП, поточного контролю, підсумкової атестації й планованих навчальних результатів, які передбачає кожен з учасників-партнерів, що видає документи про освіту та кваліфікацію.

Проєктні/робочі групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОП;
- встановлюють актуальність ОП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;

- формують зміст наукової складової (для ОНП підготовки докторів філософії);

- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП;

- дають завдання кафедрам Університету на розроблення навчально-методичного забезпечення ОП;

- здійснюють аналіз відповідності ОП Ліцензійним умовам;

- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з удосконалення чинної ОП;

- беруть участь у моніторингу ОП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самообстеження та самооцінювання) і періодичному перегляду ОП;

- спільно з інформаційно-обчислювальним центром Університету та приймальною комісією забезпечують внесення відомостей щодо ОП та навчальних планів до ЄДЕБО

- здійснюють контроль за реалізацією ОП науково-педагогічними працівниками та кафедрами Університету.

За запитом проектної/робочої групи відповідні структурні підрозділи Університету зобов'язані надати у визначений гарантом ОП строк відомості, необхідні для розроблення ОП.

3.1.3. Визначення профілю ОП (III етап)

Профіль програми складається проектною/робочою групою як короткий документ, створений для представлення загальної інформації про ОП. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОП, загальних та фахових програмних компетентностей, яких має бути досягнуто в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти (за наявності) та встановлення необхідного обсягу ОП у кредитах ЄКТС. Під час формулювання програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну участь представників ринку праці.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, фахові) визначають специфіку програми. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця на освітню та професійну підготовку потенційного працівника. Основою для формулювання програмних компетентностей ОП є перелік компетентностей державного Стандарту вищої освіти за певною спеціальністю (за наявності). Цей перелік може бути доповнений компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці. Інтегральні та загальні компетентності визначено Національною рамкою кваліфікацій і описано за кваліфікаційними рівнями (5 – короткий цикл, 6 – бакалаврський, 7 – магістерський, 8 – докторський). Рекомендованим є вибір загальних компетентностей з переліку проекту Tuning. Фахові (спеціальні, предметні) компетентності мають відповідати визначеному рівню освітньої програми. Програмні результати навчання визначають, що здобувач вищої освіти повинен

знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми.

Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів вищої освіти за освітньою програмою певного рівня. Програмні результати навчання повинні корелювати з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

– корисність – повинні сприйматися як такі, що відповідають рівню вищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

– конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;

– стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач вищої освіти;

– відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути пов'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;

– об'єктивність – бути сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

– досяжність – бути реалістичними з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

– діагностичність – повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів;

– вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

Під час розроблення програмних результатів навчання варто врахувати, що результати навчання характеризують те, що здобувач вищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо). Формулювання програмних результатів супроводжується виробленням чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

3.1.4. Визначення змісту ОП та розроблення навчального плану (IV етап). Етап включає такі кроки:

1) складання переліку освітніх компонентів ОП (визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного ОК; визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання; перевірка охоплення ключових загальних та фахових компетентностей);

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) розроблення програм навчальних дисциплін;

4) розроблення силабусів навчальних дисциплін.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проєктна/робоча група визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити; здійснює структурування результатів навчання

(освітніх компонентів, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проєктів, семінарських, практичних, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

Призначаючи кредити ЄКТС освітнім компонентам ОП, слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним. Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінювання навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання. На основі компетентностей та програмних результатів навчання проєктна/робоча група здійснює відповідність освітнім компонентам. Визначаючи підходи до викладання, навчання та оцінювання, проєктна/робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Крім того, проєктна/робоча група має перевірити розвиток ключових загальних і фахових компетентностей, а також чи всі ці компетентності охоплюються освітніми компонентами освітньої програми.

Проєктні/робочі групи мають проаналізувати узгодженість програмних результатів навчання та компетентностей, зокрема:

- програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій; програмних результатів навчання зі Стандартами вищої освіти (за наявності);

- результатів вивчення освітніх компонентів мають відповідати програмним результатам навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам ОП);

- освітні компоненти результатів навчання мають відповідати компетентностям (матриця забезпечення програмних компетентностей відповідними компонентами ОП).

- методів навчання та викладання освітніх компонентів з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;

- методів оцінювання відповідно освітніх компонентів та програмними результатами навчання.

Внесення проєктною/робочою групою узгоджених результатів навчання до освітньої програми та відповідних ОК – до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим. Відповідно до профілю освітньої програми та переліку її освітніх компонентів, проєктна/робоча група розробляє навчальний план ОП відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в УДПУ». Стейкхолдери можуть подавати пропозиції та зауваження до змісту навчальних планів (результати анкетування, опитування, письмове звернення).

Проєктуючи кадрове забезпечення ОП, проєктна/робоча група має узгодити свої пропозиції стосовно складу НПП для викладання дисциплін, внесених у проєкт навчального плану, з кафедрами, на яких працюють такі НПП. Програми навчальних дисциплін за завданнями проєктних/робочих груп

розробляють на кафедрах факультетів/інституту згідно з вимогами розроблених освітніх програм.

3.1.5. Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення (V етап).

Відповідальність за якість освітньої програми несуть проєктна/робоча група, а також НПП, які її реалізують. З метою контролю за якістю освітніх програм та їх вдосконалення проводять різні процедури оцінювання та визнання якості ОП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОП є:

– акредитація освітніх програм (ОП може не мати акредитації. За неакредитованою освітньою програмою Університет має право на виготовлення і видачу власних документів про вищу освіту у порядку та за зразком, що визначені вченою радою Університету (п.6 ст.7 ЗУ «Про вищу освіту»);

– міжнародна експертиза освітніх програм – процедура оцінювання якості ОП визнаними і авторитетними міжнародними експертами в тій науково-освітній галузі, в якій реалізується така ОП.

Для оцінювання підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) за кожною ОП проводяться опитування (анкетування, інтерв'ювання) роботодавців і випускників. Основними процедурами внутрішнього оцінювання якості ОП є самооцінювання освітньої програми, яке може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОП з метою планових процедур контролю якості. Залежно від цілей проведення самооцінювання визначають процедури і терміни його проведення. За рішенням декана факультету/директора інституту для проведення самооцінювання ОП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3–5 осіб з числа НПП факультету, що реалізує ОП). Бажано залучення до проведення самооцінювання ОП членів групи зі змісту та якості освіти факультету/інституту, представників ключових роботодавців, здобувачів вищої освіти, випускників. Самооцінювання проєктна/робоча група може проводити за рішенням гаранта освітньої програми. Результати самооцінювання оформляють у формі звіту. Звіт про результати самооцінювання ОП готують члени комісії з самооцінювання і узгоджують з усіма учасниками. Звіт має містити висновки про якість ОП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОП і/або прийняття інших управлінських рішень. Звіт про результати самооцінювання затверджують на засіданні Вченої ради факультету/інституту. Внесення в ОП змін, що належать до компетенції вченої ради Університету, затверджують на засіданні вченої ради Університету на підставі службових записок деканів факультетів / директора інституту.

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти освітньої програми – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення освітніх програм з боку факультету/інституту та Університету. Предметами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти можуть бути готовність

освітньої програми до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів у рамках ОП (напр., програм освітніх компонентів, робочих навчальних планів та індивідуальних навчальних планів, програм практик, силабусів тощо); наявність і повнота необхідної документації в рамках ОП та ін.

Адміністративні перевірки – процедури перевірки якості здійснення основних робочих процесів у рамках реалізації ОП з метою встановлення їх відповідності вимогам і нормам. Перевірки можуть проводитися в межах компетенції навчально-методичної ради, відділу якості освіти, ліцензування та акредитація, навчально-методичного відділу; керівником факультету/ інституту або гарантом ОП.

Непрямими формами оцінювання та визнання якості ОП є різні процедури і форми оцінювання якості підготовки випускників і здобувачів вищої освіти за ОП. До них належать професійна сертифікація випускників ОП, незалежні випробування / складання зовнішніх іспитів за різними елементами ОП здобувачами вищої освіти та / або випускниками (напр., міжнародні мовні іспити різних форматів, загальноукраїнські інтернет-іспити, дистанційні та очні олімпіади тощо), участь у професійних і наукових конкурсах, конференціях, отримання наукових і професійних премій здобувачами вищої освіти та випускниками ОП, дослідження кар'єрних траєкторій і працевлаштування випускників та ін.

3.2. Затвердження освітньої програми

Всі нові освітні програми мають єдиний порядок затвердження, що включає їх послідовний розгляд:

– Проектною/робочою групою. Проектна/робоча група здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональність присвоєння кредитів, повноту документального забезпечення ОП і відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення проектної/робочої групи є підставою для передачі матеріалів на засідання кафедри, яка відповідає за реалізацію ОП (спільне засідання кафедр).

– Кафедрою (кафедрами), яка відповідає за підготовку здобувачів вищої освіти за ОП. Позитивне рішення кафедри є підставою для передачі матеріалів деканові факультету/директору інституту.

– Вченою радою факультету / інституту, деканом факультету/ директором інституту, який планує відкриття нової програми. Позитивне рішення декана відповідного факультету / директора інституту є підставою для передачі матеріалів на розгляд навчально-методичному відділу університету.

– Навчально-методичним відділом, відділом якості освіти, ліцензування та акредитації. Погодження начальника навчально-методичного відділу та координатора з питань акредитації, ліцензування та якості освіти є підставою для передачі матеріалів на розгляд навчально-методичної ради університету.

– Навчально-методичною радою Університету. Після розгляду та погодженням навчально-методичною радою університету є підставою для передачі ОП на розгляд та затвердження Вченою радою університету.

– Вченою радою Університету. Після затвердження Вченою радою університету ОП вводиться в дію наказом ректора УДПУ та оприлюднюється на сайті університету.

3.3. Порядок відкриття і закриття освітньої програми

3.3.1. Відкриття ОП та набір вступників.

Набір вступників на освітні програми здійснює приймальна комісія Університету централізовано відповідно до Правил прийому до Університету. Освітня програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження і наявності спеціальності, в рамках якої відкривається ця ОП, в ліцензії Університету на здійснення освітньої діяльності. Якщо на освітню програму не здійснено набір вступників у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, проектна/робоча група може в подальшому відмовитися від її реалізації, провести удосконалення ОП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, подати план і матеріали щодо удосконалення вчентій раді Університету і, в разі схвалення, провести набір на ОП через приймальну комісію Університету.

3.3.2. Закриття освітньої програми

Освітня програма може бути вилучена з переліку ОП, що реалізуються Університетом з ініціативи:

– факультету/інституту / відділу аспірантури та докторантури (для ОП третього рівня вищої освіти) у разі їх відмови від її реалізації;

– Університету (приймальна комісія) в разі відсутності набору вступників на ОП упродовж 2 років;

– в разі зміни ОП. У такому випадку освітня програма проходить затвердження як нова, а ті, що існували до цього, припиняють набір вступників; після закінчення навчання останнього курсу вже прийнятих здобувачів вищої освіти освітню програму вилучають з переліку ОП, що реалізуються Університетом;

– Університету (відділ якості освіти, ліцензування та акредитації, навчально-методичний відділ), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішнього або внутрішнього оцінювання якості ОП отримано висновки про низьку якість реалізованої ОП. Рішення про закриття освітньої програми приймає вчена рада Університету.

4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. *Порядок реалізації освітньої програми.*

Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу Університету. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік деканатом факультету / дирекцією інституту укладається робочий навчальний план за кожною ОП. У робочому навчальному плані відображають щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОП та зміст варіативної частини.

4.2. *Управління освітньою програмою.*

Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОП здійснює деканат відповідного факультету / дирекція інституту, на якому вона реалізується. У разі, якщо ОП реалізується більш ніж одним факультетом / інститутом, адміністративне управління закріплюється за одним з них.

До функцій адміністративного управління ОП належать:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів факультету / інституту;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті / інституті;
- організація проведення самоаналізу освітньої програми.

Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант ОП.

Завданнями академічного управління ОП є:

- організація колегіального розроблення освітньої програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми ОК, науково-дослідних семінарів, практик, підсумкових випробувань тощо, оціночних засобів);
- здійснення контролю за якістю роботи НПП, які забезпечують реалізацію ОП;
- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОП;
- взаємодія з підрозділами Університету з питань проєктної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;

- виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОП і якості підготовки фахівців;
- підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, експертизу).

4.3. Моніторинг освітньої програми.

Моніторинг освітньої програми здійснюють з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснює, як правило, проєктна/робоча група. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: НПП, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Проєктна/робоча група має інформувати здобувачів вищої освіти і НПП про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається на розгляд науково-методичної комісії факультету / інституту.

4.4. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм.

Вимоги до освітньої програми та результатів навчання:

- реалізується відповідно до концепції та Статуту Університету;
- сприяє виконанню місії та стратегії Університету;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- орієнтована на конкретну професію;
- назва узгоджується зі змістом;
- методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів вищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей ОП;
- цілі і результати навчання за ОП мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань, умінь і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;

- цілі і результати навчання за ОП мають бути адекватними і порівнювальними з результатами навчання відповідного рівня вищої освіти;
- цілі і результати навчання за ОП мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань, умінь і навичок, зазначених у стандарті;
- практична підготовка має забезпечувати досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;
- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені у Положенні про організацію практик.

4.5. Розвиток освітньої програми та вимоги до НПП, які її реалізують.

Вимоги до розвитку освітньої програми та НПП, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені стейкхолдери;
- НПП, які реалізують освітню програму, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні;
- система зворотного зв'язку (стейкхолдерів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація НПП, які реалізують освітню програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- НПП, які реалізують ОП, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- НПП, які реалізують ОП, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;
- НПП, які реалізують ОП, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Університету;
- система розвитку персоналу є ефективною: НПП, які реалізують ОП, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- запрошені НПП (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;
- кількість штатних НПП визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;

- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах здобувач вищої освітиської академічної (внутрішньої та міжнародної) мобільності;
- відсоток здобувачів вищої освіти, які беруть участь у здобувач вищої освітиської академічної мобільності, є стійким або зростає;
- здобувачі вищої освіти залучені до процесу прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

Освітнє середовище Університету:

- охоплює всі приміщення, необхідні для проведення навчання (аудиторії, тренінгові аудиторії, лабораторії, кімнати для самостійної роботи та відпочинку здобувачів вищої освіти тощо);
- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;
- обладнано відповідно до сучасних вимог.

4.6. Перегляд освітніх програм.

Чинну, затверджену, освітню програму переглядають 1 раз у рік, не пізніше ніж за 1 семестр до її завершення.

Підставою для перегляду ОП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми, стейкхолдерів, НПП, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах ОК, програмах практик та ін.). Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду.

Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи проєктної/робочої групи або факультету / інституту.

4.7. Календарний план-графік розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

1. До 15 жовтня за поданням декана факультету/директора інституту наказом ректора затверджують склади проєктних/робочих груп та гарантів освітніх програм, які розробляються вперше та тих, які реалізуються в Університеті (за потреби).

2. Проєктні/робочі групи з 15 жовтня до 1 грудня розробляють або оновлюють освітні програми (з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів та на основі звітів самооцінки освітніх програм та зовнішніх оцінок).

3. З 1 грудня до 1 січня усі проєкти освітніх програм оприлюднюються на офіційному сайті факультету/інституту.

4. З 1 січня до 1 лютого проєктні/робочі групи здійснюють доопрацювання освітніх програм з урахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій.

5. З 1 лютого до 1 травня освітні програми повинні пройти усі процедури затвердження викладенні у п. 3.2 цього Положення.

6. З 1 травня усі затвержені освітні програми оприлюднюються на офіційному сайті Університету та факультету/інституту.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення, а також зміни та/або доповнення до нього затверджуються вченою радою Університету і вводяться в дію наказом ректора.

Відповідальність за своєчасне формування та оновлення освітньої програми несе керівник проєктної/робочої групи – гарант освітньої програми.

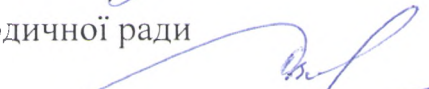
Освітня програма підлягає оприлюдненню на сайті Університету.

Відповідальність за своєчасне розміщення, повноту та достовірність інформації в освітній програмі несе керівник проєктної/робочої групи – гарант освітньої програми.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор А. М. Гедзик

Проректор з наукової роботи Т.Л. Годованюк

Голова навчально-методичної ради
університету В. В. Розгон

Начальник
навчально-методичного відділу І. А. Денисюк

Координатор з питань акредитації,
ліцензування та якості освіти І. В. Бабій

Завідувач аспірантури та докторантури А.О. Рогова

Юрисконсульт

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА / ОСВІТНЬО-НАУКОВА
ПРОГРАМА**

НАЗВА

_____ рівня вищої освіти
за спеціальністю _____

галузі знань _____

Освітня кваліфікація: _____

Професійна кваліфікація (за наявності)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

_____ Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

протокол № _____ від _____ 202_ р.

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 202_ р.

Ректор _____ Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

(наказ № _____)

Умань, 202_ р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної / освітньо-наукової програми «Назва програми»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
КВАЛІФІКАЦІЯ ОСВІТНЯ	
КВАЛІФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНА	

Освітньо-професійну / освітньо-наукову програму схвалено на засіданні кафедри _____

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № __ від __ _____ 202__ р.)

Завідувач кафедри

Освітньо-професійну / освітньо-наукову програму схвалено вченою радою факультету / інституту

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № __ від __ _____ 202__ р.)

Голова вченої ради

Освітньо-професійну / освітньо-наукову програму погоджено навчально-методичним відділом

УДПУ імені Павла Тичини

Начальник відділу

Освітньо-професійну / освітньо-наукову програму погоджено відділом якості освіти, ліцензування та акредитації

УДПУ імені Павла Тичини

Координатор з питань акредитації,
ліцензування та якості освіти

Освітньо-професійну / освітньо-наукову програму погоджено навчально-методичною радою

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № __ від __ _____ 202__ р.)

Голова ради

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна/освітньо-наукова програма розроблена проектною/робочою групою кафедри _____ Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти (за наявності) за спеціальністю _____ для _____ рівня вищої освіти).

Керівник проектної/робочої групи (гарант освітньої програми):

ППП, науковий ступінь, вчене звання, посада.

Члени проектної/робочої групи:

1. **ППП**, науковий ступінь, вчене звання, посада.
2. **ППП**, науковий ступінь, вчене звання, посада.
3. **ППП**, науковий ступінь, вчене звання, посада.
4. **Представник** (роботодавців, академічної спільноти та інші особи (стейкхолдери), зацікавлені в реалізації освітньої програми).
5. **Здобувач вищої освіти**

Ця освітня програма (освітньо-професійна програма) не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Стейкхолдер 1.

2. Стейкхолдер 2.

3. Стейкхолдер 3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

I. Профіль освітньої програми зі спеціальності

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, _____ факультет/інститут, кафедра _____
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти Освітня кваліфікація: Професійна кваліфікація (за наявності)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «НАЗВА»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом _____, одиничний, _____ кредитів ЄКТС, термін навчання _____ рік _____ місяці
Наявність акредитації	Серія № Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від р. _____ протокол № _____ (наказом МОН України від р. № _____) Термін дії сертифіката до 1 липня _____ р.
Цикл/рівень	Необхідно зазначити цикли / рівні освітньої програми відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та у трьох рамках кваліфікацій: Національній рамці кваліфікацій України (далі - НРК України), Європейській рамці кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL) та Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA). <u>Приклад:</u> <i>для бакалаврської програми НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень</i> <i>для магістерської програми НРК України - 7 рівень, FQ-EHEA — другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень</i> <i>для програми доктора філософії НРК України - 8 рівень, FQ-EHEA - третій цикл, EQF-LLL - 8 рівень</i>
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що може обмежувати перехід на ОП. <u>Приклади:</u> <i>Наявність повної загальної середньої освіти.</i> <i>Наявність ступеня бакалавра.</i> <i>Наявність ступеня бакалавра філології.</i> <i>Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»</i>
Мова(и)	Приклад:

викладання	<i>Українська мова. Українська та англійська мови. Українська мова. Окремі дисципліни викладаються англійською мовою</i>
Термін освітньої програми	дії Вказується термін дії ОП до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки ОП на сайті Університету https:
2 – Мета освітньої програми	
Зазначається чітко та коротке формулювання мети (в одному-двох реченнях) з урахуванням рівня кваліфікації.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Вказується конкретна предметна область програми. Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у відсотках від загального обсягу ОП.
Академічні права	Можливість навчатися на наступному рівні вищої освіти
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (для магістра, доктора філософії) Відповідно освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію. Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізовані) акценти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна / спеціальна освіта в галузі / предметній області / спеціальності. Ключові слова.
Особливості програми	Приклад: <i>обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою: вимагає спеціальної практики тощо.</i> Також можуть вказуватися узгодженість ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» в контексті академічної автономії.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Можливості професійної сертифікації. Зазначаються професії, професійні назви робіт (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), на фахову підготовку з яких може бути спрямована програма з урахуванням освітнього ступеня. У разі наявності висвітлюються можливості професійної сертифікації.

Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на наступному рівні.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підхід до викладання та навчання передбачає: упровадження принципів здобувач вищої студентоцентричного навчання з метою врахування освітніх цінностей та потреб суб'єкта навчальної діяльності; організацію навчальної діяльності на засадах особистісно-орієнтованого навчання; упровадження інтерактивних методів навчання з метою формування професійних навичок, що забезпечують розвиток критичного мислення у здобувач вищої освіти; тісну співпрацю здобувач вищої освіти з викладачами та науковцями, задіяними у сфері освіти; підтримку та консультування здобувач вищої освіти з боку галузевих науково-дослідних інститутів; залучення до консультування здобувач вищої освіти визнаних педагогів-практиків; інформаційну підтримку щодо участі здобувач вищої освіти у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); сприяння участі здобувачів вищої освіти у студентських наукових олімпіадах, конкурсах.
Оцінювання	Формами контролю знань здобувачів освітньої програми є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквіуму, результату експерименту, що можна оцінити кількісно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо) обирає лектор дисципліни. Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр із відповідної навчальної дисципліни. Проведення семестрового контролю у формах екзамену чи заліку з конкретної навчальної дисципліни регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному

	педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини». Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей ОП.
Загальні компетентності (ЗК)	Загальні компетентності (ЗК) – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку. Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибрати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. ЗК 1. ЗК 2. ЗК 3. ЗК 4. ЗК 5. ЗК 6. ЗК 7. ЗК 8. ЗК 9.
Фахові / спеціальні компетентності (ФК/СК)	Фахові компетентності (ФК) - компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певного спеціальністю. Корелюють з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендується використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо) Виокремлюються: компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (передбачається 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей) та за наявності, в професійному стандарті, компетентності, визначені Університетом. ФК/СК 1.. ФК/СК 2. ФК/СК 3. ФК/СК 4. ФК/СК 5. ФК/СК 6. ФК/СК 7.

	ФК/СК 8. ФК/СК 9. ФК/СК 10. ... ФК/СК 15.
7 – Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах програмних результатів навчання	
Програмні результати навчання: має висвітлюватися сукупність знань, умінь, навичок, набутих здобувачем вищої освіти у процесі навчання за ОП, що можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Результати навчання мають бути: чіткими і однозначними, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти; діагностичними (результати навчання повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення); вимірюваними (має існувати спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямыми методами, рівнів досягнення складних результатів). Слід враховувати, що можливі: програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15- 20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. ПРН 1. ПРН 2.. ПРН 3.ПРН 23.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців та фахівців із практичним досвідом роботи за спеціальністю, за якою реалізується ОП Приклад: <i>Проектна/робоча група:</i> <i>Гарант освітньої програми:</i> <i>Група забезпечення:</i> <i>До реалізації програми залучаються</i>
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення – коротка характеристика використання в освітньому процесі матеріальної бази та технічних ресурсів, необхідних для успішної реалізації ОП, з урахуванням її мети та специфічних особливостей. Приклад: <i>Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти....</i>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Приклад: <i>Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на</i>

	сайті Університету https://udpu.edu.ua у рубриці «Навчання». Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розміщують на веб-сайті Університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy. На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на кожний навчальний рік); графік освітнього процесу (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті. Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі Університету забезпечують сайти: – інформаційно-освітнє середовище https://dls.udpu.edu.ua яке містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна навчальна дисципліна має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом, ресурсами для виконання лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів; – електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів https://library.udpu.edu.ua, до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників університету; матеріали конференцій, які проводилися в університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу, патенти. Відкрито доступ наукометричних баз даних Web of Science та SCOPUS видавництва Elsevier, що надають користувачам можливість отримати результати тематичного пошуку, відслідкувати свій рейтинг. Бібліотечний фонд університету багатогалузевий, нараховує _____ примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, зокрема рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів, авторефератів дисертацій, дисертацій. Бібліотека щороку здійснює переплату _____ назв методичних, наукових, фахових періодичних видань. В структурі бібліотеки наявні 6 читальних залів на _____ посадкових місць. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету: https://library.udpu.edu.ua.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо. Приклад: Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо. Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про

	порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини». Заключено договори:
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів вищої освіти тощо. <i>Приклад:</i> <i>Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність реалізовується на підставі міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво в галузі освіти і науки між Університетом та закладами-партнерами або з власної ініціативи здобувача, підтримуваної адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень.</i> <i>Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті є навчання за програмами академічної мобільності, мовне або наукове стажування, проходження навчальної та виробничої практик.</i> <i>Навчання учасників освітнього процесу за програмами академічної мобільності може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладу-партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів-партнерів.</i> <i>Реалізуються програми подвійного диплома:</i> <i>Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія);</i> <i>Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно (Польща);</i> <i>Поморська академія в м. Слупську (Польща);</i> <i>Державна вища професійна школа імені Я. А. Коменського в м. Лешно (Польща);</i> <i>Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща);</i> <i>Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща);</i> <i>Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща).</i>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян. <i>Приклад: Передбачена можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти/Непередбачена можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти (див. ліцензію)</i>

II. Перелік освітніх компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK 01			

OK 02			
OK 03			
OK 04			
OK 05			
OK 06			
OK 07			
OK 08			
OK 09			
OK 10			
OK 11			
OK 12			
OK 13			
OK 14			
OK 15			
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг кредитів вибіркового компонента становить не менше 25 % від загального обсягу кредитів та годин освітньої програми (перелік вибіркового компонента не вказується). Вказується тільки кредити.			
Практична підготовка			
OK 16.	Навчальна практика		
OK 17.	Виробнича практика		
OK 18.	Атестація		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		_____ кредитів	

III. Логічна послідовність освітніх компонент освітньої програми

Код н/д	Обов'язкові компоненти ОП (навчальні дисципліни, практики, атестація)
	1 семестр
OK 01	
OK 03	
OK 09	
OK 14	
	2 семестр
OK 02	

ОК 06	
ОК 08	
ОК 16.	
ОК 12	
	3 семестр
ОК 10	
ОК 17.	
	...
ОК 18.	Атестація

IV. ОПИС ПРОГРАМИ

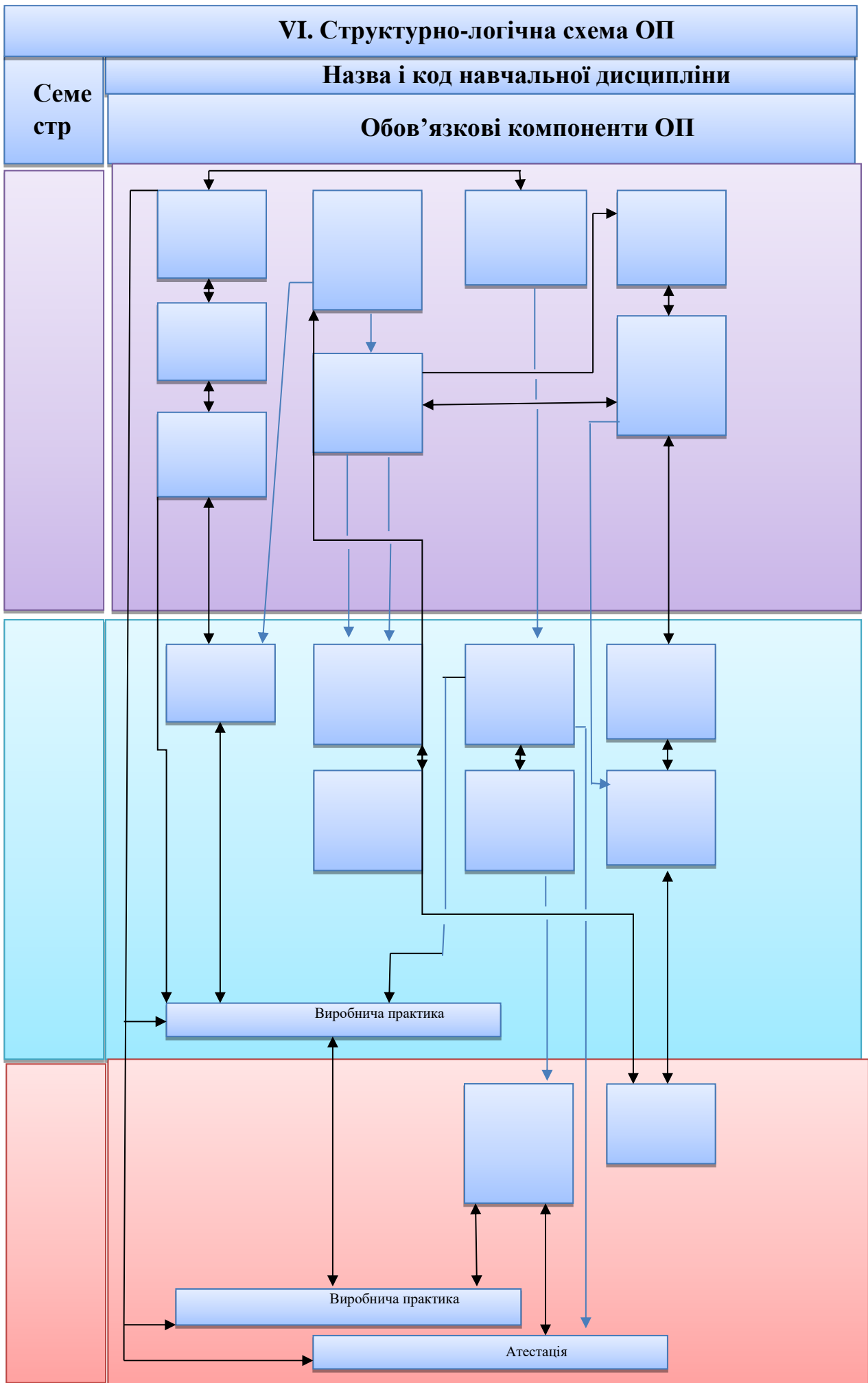
Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові компоненти ОП		
ЗК / ФК	ПРН...	Назва дисципліни
Практична підготовка ОП		
ФК / ЗК	ПРН...	Назва практики

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми проводиться згідно з «Положенням про випускні кваліфікаційні роботи в УДПУ імені Павла Тичини», «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» та інших нормативно-правових актів.

Атестація випускників освітньої програми здійснюється у формі _____ і завершується видачею документа державного зразка про присудження ступеня _____. Кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня має бути _____ результатом самостійного наукового дослідження з _____. Перед захистом випускні кваліфікаційні роботи проходять обов'язкову перевірку на наявність академічного плагіату. Роботи, виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку або мають понад 25% неоригінального тексту, до захисту не допускаються. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

(див. Стандарти вищої освіти відповідної спеціальності).

**VII. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми _____
зі спеціальності: _____**

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК16	ОК 17
ЗК1					+												+
ЗК 2		+														+	
ЗК 3				+												+	+
ФК 14													+				
ФК 15										+						+	+

VIII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми _____ зі спеціальності: _____

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК16	ОК 17
ПРН 1		+															+
ПРН 2			+														
ПРН3										+							+
ПРН 4	+																+
ПРН 10																+	
ПРН 11											+					+	+
ПРН 22															+		
ПРН 23							+										+

Керівник проектної групи,
гарант освітньої програми _____ ПІБ